

Icke-smittsamma sjukdomar

Den 27 maj antog Världshälsosamlingen ett historiskt dokument, en resolution med globala mål för att minska de icke-smittsamma sjukdomarna, vilka står för drygt 60 procent av den totala sjukdomsördan i världen. I och med denna har mål även antagits för de fyra främsta riskfaktorerna bakom dessa sjukdomar; tobak, alkohol, dålig kost och brist på fysisk aktivitet.

Det antagna målet för alkohol är satt till att minska konsumtionen med minst 10 procent till år 2020. Respektive land kan dock välja om detta ska vara en reducering av den totala konsumtionen, en minskning bland riskkonsumenter eller alkoholrelaterade skador. Från forskarhåll, både i Sverige och globalt, är man tydlig med att totalkonsumtionsmodellen fortfarande har en stark bäring och att insatser för att minska den generella konsumtionen ger bäst resultat för såväl alkoholrelaterade skador som risk- och missbruk.

- Målen är satta, däribland det första globala målet för alkohol, säger Anna Carlstedt, ordförande i IOGT-NTO. Nu är det upp till bevis för svenska och internationella beslutsfattare att leva upp till desamma. Med vår svenska kunskap och erfarenhet av en god och bred folkhälsopolitik utgår vi ifrån att man kommer att arbeta för att behålla den restriktiva politik vi vet fungerar.

I resolutionen lyfts de rekommendationer som finns i WHO:s Global strategy to reduce the harmful use of alcohol (2010). Där betonas vikten av de verktyg som visat sig mest effektiva och kostnadseffektiva för att minska konsumtionen och därmed förebygga alkoholrelaterade problem och skador, däribland begränsad tillgänglighet, prissättning och reglering av marknadsföring.

Resolutionens övergripande mål för icke-smittsamma sjukdomar tar upp behovet av att prioritera det förebyggande arbetet och att detta även kräver hälsofrämjande miljöer och en integrering av förebyggande insatser inom hälso- och sjukvård. Det tar också upp behovet av att påbörja det förebyggande arbetet i tidig ålder, exempelvis genom att begränsa den marknadsföring av alkohol som når barn och unga och som därmed har effekt på deras alkoholdebut och konsumtion.

I Europa står de icke-smittsamma sjukdomarna som cancer, diabetes, hjärt- kärlsjukdomar och kroniska lungsjukdomar för cirka 80 procent av sjukdomsördan, vilket både orsakar ett lidande för de drabbade och höga kostnader för sjukvården. Flest dödsfall sker dock i låg- och medelinkomstländer, vilket bör vägas in i de kommande post-millenniemålen och internationella biståndsinsatser.

Alkoholens roll som riskfaktor till icke-smittsamma sjukdomar är särskilt tydlig när det gäller cancer. Sambanden mellan alkohol och cancer har varit kända länge, men inte uppmärksammats i någon större utsträckning i Sverige. I Cancerfondens senaste forskarrapport lyfts dock kopplingen, då ett kapitel handlar enbart om alkohol som orsak till cancer. Där framgår bland annat att cirka fem procent av alla dödsfall i cancer globalt sett orsakas av alkohol.

— Alkohol är ett cancerframkallande ämne och det gäller inte bara för de som dricker mycket. Ett glas vin om dagen för kvinnor ökar risken för bröstcancer med upp till 10 procent, säger Anna Carlstedt, som också är nyinvald i Cancerfondens styrelse.